



**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-328/11-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Praktická škola, Rychnov nad Kněžnou, Kolowratská 485
Sídlo:	Kolowratská 485, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
IČ:	70 152 497
Identifikátor:	600 024 300
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Hanou Fuksovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Královéhradecký kraj
Místo inspekční činnosti:	Českých bratří 1388, 516 01 Rychnov nad Kněžnou Kvasiny 340, 517 02 Kvasiny
Termín inspekční činnosti:	14. – 16. březen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, získávání a analýza informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Právnická osoba (dále škola) vykonává činnost základní školy s kapacitou 155 žáků, střední školy s kapacitou 42 žáků, školní družiny s kapacitou 40 žáků a přípravného stupně základní školy speciální, který nebyl v době inspekční činnosti aktivní, s kapacitou 10 žáků. Škola organizuje pro dospělé jedince ve čtyřech skupinách kurzy pro doplnění základů vzdělání, kterých se v tomto školním roce účastní celkem

38 osob. Vzdělávání všech žáků školy se uskutečňuje celkem na pěti místech, žáků sledovaných oborů vzdělání na dvou výše uvedených odloučených pracovištích.

Škola poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). V základní škole speciální (dále ZŠS) se jedná o žáky s těžkým a hlubokým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a diagnózou autismus. Pro všechny žáky jsou vypracovány individuální vzdělávací plány (dále IVP).

K 30. 9. 2010 bylo v šesti třídách 1. - 10. ročníku ZŠS zapsáno čtyřicet jedna žáků a tři žáci byli integrováni ve třídách základní školy praktické (dále ZŠP). Z tohoto počtu byli tři žáci vzděláváni v domácím prostředí a učitelé za nimi docházeli. Nejvyšší povolený počet žáků ve sledovaných oborech vzdělání je 70 žáků, jsou tedy naplněny na 62,9 %.

K 31. 10. 2010 bylo v jednom oddělení školní družiny určeném pro tyto žáky zapsáno devatenáct osob a provozní doba byla stanovena od 11:30 do 13:30 hodin. Pro žáky ZŠS, kteří mají zájem o stravování, škola obědy dováží z blízké mateřské školy.

Vzdělávání žáků v 1. a 7. ročníku je od letošního školního roku realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání ZŠS s motivačním názvem „Společně to dokážeme“ (dále ŠVP ZŠS). V ostatních ročnících se žáci učí podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, čj. 24 035/97-22, a Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy, čj. 15 988/2003-24.

Aktuální informace o škole je možné získat na přehledných webových stránkách www.zskolowratska.cz.

Od poslední inspekce obdobného charakteru v listopadu 2008 došlo k řadě změn, které ovlivňují tuto skupinu žáků, ve vzdělávací, personální i materiální oblasti. Od 1. 9. 2010 se začali učit podle uvedeného ŠVP ZŠS. Počínaje školním rokem 2009/2010 mohou absolventi školy pokračovat přímo ve škole ve studiu v oborech vzdělání Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá. Pro tyto obory vzdělání pedagogové nyní připravují školní vzdělávací programy.

Zvýšila se odborná kvalifikovanost pedagogického sboru, protože řada pedagogů ukončila studium. V loňském školním roce byla jmenována do funkce nová zástupkyně ředitelky školy pro ZŠS. Nyní zde zajišťuje výuku celkem osmnáct pedagogických pracovníků, tj. šest učitelek, šest vychovatelek a šest asistentek pedagoga. Kromě jedné vychovatelky, která má však víceletou praxi, jsou všechny pedagogické pracovnice odborně kvalifikované pro přímou pedagogickou činnost se žáky se SVP. Nově ředitelka školy kromě portfolií pro žáky zavedla i portfolia zaměstnanců.

Za poměrně krátkou dobu od poslední inspekce došlo ke značnému zkvalitnění materiálních podmínek. V budově v ulici Českých bratří vznikl pro žáky snoezelen a další relaxační místnost s míčkovým bazénem a odpočívadly. Byla dovybavena kuchyňka, keramická a školní dílna. Na těchto zlepšeních se podíleli svou prací také zaměstnanci školy. Budova školy byla vymalována, byla zateplena chodba, byly provedeny úpravy zahrady. Prostředí ZŠS je velice hezké, čisté, vkusně vyzdobené výrobky a výkresy žáků i pedagogů, ale i účelně uspořádané. Díky projektům a grantům škola získala také mnoho nových rehabilitačních a učebních pomůcek. Inovovány byly webové stránky školy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola prokazatelným způsobem **informuje o své vzdělávací nabídce**. Veřejnosti sděluje zprávy na webových stránkách, v regionálním tisku a na několika místech ve městě. Zájemci mají možnost navštívit školu při Dnech otevřených dveří. Přijímání dětí

k základnímu vzdělávání je podmíněno spoluprací se specializovanými poradenskými pracovišti. Ve škole je organizován zápis, v letošním roce ředitelka školy bez jakékoli diskriminace přijala všechny děti, které splňovaly zákonem stanovené požadavky. Rovné podmínky vytváří škola také při ukončování vzdělávání. Všechny žáky eviduje ve školní matrice.

Organizace vzdělávání probíhá v souladu s platnými školskými předpisy. Organizační řád školy je detailně rozpracovaný v ročním plánu a postihuje celý výchovně vzdělávací proces. Veškeré prováděné činnosti na sebe logicky navazují nebo se prolínají s odkazem na další dokumenty a směrnice vydané ředitelkou školy. Rozvrh hodin je pro všechny ročníky vypracován, obsahuje všechny vzdělávací předměty podle realizovaných vzdělávacích programů, maximální počet vyučovaných hodin je dodržen. Ve výuce spolupracují týmy pedagogických pracovníků – učitelka, vychovatelka, asistentka pedagoga (žákům pomáhají také osobní asistentky, které nejsou zaměstnankyněmi školy). V každé třídě se učí žáci více ročníků, některé hodiny mají jednotlivé ročníky samostatně. Disponibilní hodiny zařazené dle učebního plánu posilují především výuku předmětů souvisejících s profilací školy.

Škola poskytuje **vzdělávání žákům** s takovou úrovní rozumových schopností, které jim neumožňují zvládat požadavky vzdělávacích programů základní školy a základní školy praktické. Dává jim možnost, aby si ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči osvojovali základní vědomosti, dovednosti a návyky. Do ZŠS je zařazeno v souladu s právními předpisy několik žáků s diagnostikovanou hlubokou mentální retardací, u nichž je nezbytná především ošetrovatelská péče a jejich zdravotní a psychický stav umožňuje individuální výuku pouze v rozmezí 1 – 2 hodin týdně. Průběh vzdělávání těchto žáků se orientuje především na rehabilitační cvičení, bazální stimulaci a jiné prvky péče spíše zdravotnického, ošetrovatelského či rehabilitačního charakteru.

Škola disponuje dostatkem vhodných výukových prostor, které vyhovují psychohygienickým zásadám. Učebny jsou vhodně a účelně vybaveny novým žákovským nábytkem a dostatečným množstvím úložných prostorů, ve kterých mohou vyučující umístit názorný a další výukový materiál. Učební prostředí je podnětné a estetické, výzdobu tvoří tabelární pomůcky a žákovské výtvarné a rukodělné práce. Pedagogické pracovnice mají k dispozici dostatek názorných pomůcek a ve výuce je používaly. Dále využívaly dobře připravené tabule, obrázky, vlastnoručně vyrobené pomůcky, audiovizuální techniku a nejrůznější kompenzační pomůcky.

Učitelky ve sledované výuce zařazovaly formy a metody práce, které vedou k průběžnému zdokonalování procesu základního vzdělávání a výchovy, důsledně uplatňovaly individuální přístup k jednotlivým žákům. Stanovily jim přiměřené vzdělávací cíle s ohledem na míru a hloubku jejich zdravotního postižení. Věnovaly se nápravě, případně rozvoji jejich komunikačních dovedností. Velkou pozornost stále věnují pracovním činnostem, při nichž jsou rozvíjeny motorické schopnosti žáků. Obsah vzdělávání je zaměřen na praktické využití získaných znalostí a dovedností a upevňování klíčových kompetencí žáků.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku a výukovým cílům, všechny hodiny měly jednoho společného jmenovatele, byla jim příznivá pracovní atmosféra ve třídách, klima pohody, vstřícnosti a vzájemného respektu mezi vyučujícími a žáky a žáky navzájem. Organizační pokyny byly srozumitelné a přiměřené věku a zejména mentálním možnostem žáků. Hodiny se vyznačovaly pestrostí forem práce, zařazením relaxačních a stimulačních vstupů, výraznou pozitivní motivací žáků. Většina žáků byla v hodinách aktivní a ukázněná v rámci svých psychosomatických a mentálních možností. U žáků

s diagnózou autismus bylo zařazováno strukturované vyučování a využití piktoqramů. Vyvození nového učiva vždy navazovalo na předcházející znalosti. Tempo výuky bylo podřízeno momentálním možnostem žáků. Učitelky vnímaly unavitelnost žáků a do hodin vřazovaly v nejrůznějších formách oddechové činnosti. Při řešení úkolů v rámci samostatných prací byla žákům ze strany pedagogických pracovníků či osobních asistentek poskytována intenzivní individuální pomoc, a to nejen v předmětech výchovného zaměření. Učivo bylo interpretováno věcně správně, učitelky byly pro žáky mluvším vzorem, neboť vždy hovořily zřetelně a spisovně.

Základním stavebním kamenem všech sledovaných hodin byla velmi dobrá a v některých hodinách vynikající motivace a hodnocení. Učitelky kladou důraz na vytvoření zájmu o činnosti, pozitivně ovlivňují psychosociální podmínky výuky. Velmi dobrá interakce a komunikace je založena na respektování osobnosti žáka. Učitelky vedou žáky k vzájemně dobrým vztahům, vytvářejí pohodové prostředí pro vzájemnou ohleduplnost a přátelství, mají vysokou empatii směrem k žákům. V rámci komunikačních prostředků využívají verbální (především), ale i neverbální složky komunikace. Projevy nežádoucího chování žáků nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Učitelky používají širší **slovní hodnocení**, které má výrazně motivační a stimulující charakter. Žáci jsou v průběhu výuky hodnoceni tak, aby byly vyzvednuty dovednosti, které zvládli, a pokroky a aby oni, ale i jejich rodiče byli pozitivně motivováni k další práci. Pedagogické pracovníce uplatňují stanovená pravidla, která jsou součástí školního řádu, a při hodnocení výsledků vzdělávání vycházejí z pedagogické diagnostiky schopností i možností jednotlivých žáků. Díky používaným metodám a formám práce získávají žáci větší sebevědomí, prožívají pocity úspěchu a chodí do školy rádi. Cílem snažení všech pedagogických pracovníků je maximální rozvoj osobností žáků, jejich duševních a tělesných schopností. Učitelky pomáhají žákům si vytvářet kladný vztah ke škole, k okolnímu prostředí, respektovat se navzájem, vnímat individuální odlišnosti a potřeby. V pololetí a na konci školního roku dostávají žáci kromě vysvědčení s širším slovním hodnocením i motivační vysvědčení malované učitelkami.

Ve sledovaném období byly škole **v rámci rozvojových programů** Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) přiděleny finanční prostředky na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků a na podporu řešení specifických problémů regionálního školství v působnosti územních samosprávných celků (na platy pedagogických asistentů). Pro žáky 1. ročníku základní školy, kteří zahájili vzdělávání ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011, obdržela škola finanční prostředky rozvojového programu na vybavení pro školní činnost. Z dalších účelově poskytnutých finančních prostředků rozvojových programů byly pořízeny pomůcky učebního, kompenzačního a rehabilitačního charakteru. V hodnoceném období ředitelka školy společně s ostatními zaměstnanci aktivně vyhledávala spolupráci s různými subjekty.

Byly realizovány projekty „Nebojte se poznání“ a „Pomoz mi, abych porozuměl“ financované Královéhradeckým krajem. První projekt byl zaměřený na posuzování možností a stanovení rozvoje komunikace jednotlivých žáků. Z grantu byly zakoupeny některé učební pomůcky rozvíjející verbální projev a komunikační schopnosti žáků v rámci každodenní výuky. Další projekt zaměřený na zpřístupnění informačních a komunikačních technologií žákům s kombinovaným postižením ve výuce napomohl těmto žákům aktivně pracovat se speciálními výukovými programy, rozvíjet jejich poznávací a komunikační schopnosti. Ve spolupráci s Krajskou hospodářskou komorou zrealizovala škola projekt „Přijď k nám do kroužku“, v rámci kterého všichni žáci měli možnost zúčastnit se deseti

lekci techniky v dílnách místního středního odborného učiliště a dostali zdarma materiál na vlastní výrobek.

Nadace Divoké husy z Holandska, s níž škola dlouhodobě spolupracuje, poskytla v minulých třech letech dary na rehabilitační projekty, na vybavení kuchyňky, keramické a výtvarné dílny, na sportovní a zahradní vybavení a také na výukovou počítačovou techniku.

Škola je zapojena do výzvy „EU peníze školám“. Získané finanční prostředky budou použity na individualizaci výuky pro zvýšení efektivity rozvoje čtenářské a informační gramotnosti (dále ČIG), individualizaci výuky prostřednictvím digitálních technologií, inovaci a zkvalitnění výuky vedoucí k rozvoji ČIG a digitálních technologií, vzdělávání v oblasti ČIG, finanční gramotnosti a digitálních technologií. V současné době má ředitelka školy podané tři žádosti o finanční podporu projektů vyhlášených Královéhradeckým krajem, které jsou zaměřeny na rozšíření zájmové činnosti žáků mimo vyučování vytvořením zájmových motivačních center, na inovaci vzdělávacích metod a předprofesní přípravu.

Funkci výchovných poradkyň vykonávají dvě pedagogické pracovnice, v ZŠS je to ředitelka školy. Jedna učitelka studuje výchovné poradenství a po dokončení studia bude vykonávat tuto činnost ona. Problematika výchovného poradenství je podrobně zpracovaná do funkčních a přehledných dokumentů školy. Celoroční plán práce výchovného poradce je koncipován po linii rodičů, učitelů a žáků a jeho součástí je časový plán jednotlivých akcí, spolupráce s odbornými pracovišti v oblasti poradenství a vedení dokumentace vztahující se k jednotlivým žákům, včetně jejich IVP.

Problematika **bezpečnosti a ochrany zdraví žáků** (dále BOZ) a předcházení rizikovým jevům je podrobně zapracovaná do školního řádu a dalších dokumentů školy. Na začátku školního roku jsou žáci s přihlédnutím k jejich individuálním možnostem prokazatelným způsobem poučeni o bezpečnosti, chování a ochraně zdraví ve škole. Kniha úrazů a další dokumenty v souvislosti s úrazovostí jsou vedeny. Počet žakovských úrazů je minimální. Pro všechny odborné učebny jsou vypracovány provozní řády. Pravidelně probíhají revize a kontroly zařízení. Školení pracovníků v oblasti BOZ provádí akreditovaná osoba. Vzhledem ke stupni a druhu postižení žáků se nevyskytují rizikové jevy. Podpora jejich zdravého vývoje spočívá především v každodenním upevňování základů hygieny a sebeobslužných činností. Dominuje snaha ovlivnit pozitivně zdraví žáků jako stav jejich tělesné, duševní a sociální pohody. Žáci jsou vedeni k dodržování životosprávy respektující vyváženě všechny druhy jejich potřeb.

Plán **environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty** (dále EVVO) zahrnuje aktivity pro žáky se zohledněním stupně a druhu jejich postižení. EVVO je začleněna do ŠVP ZŠS. Žáci pracují na školním pozemku, učí se hospodařit se surovinami, šetřit jídlem a energiemi, dostávají přiměřené informace o problematice životního prostředí. Škola spolupracuje se Střediskem ekologické výchovy a etiky SEVER.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola splňuje všechny formální podmínky dle školského zákona. Údaje zapsané ve zřizovací listině školy, v rozhodnutích o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a ve výpisu z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 22. 2. 2011 odpovídají skutečnostem zjištěným při inspekční činnosti.

ŠVP ZŠS vytvořily pedagogické pracovnice společně s ředitelkou školy. Využily zkušeností získaných z dalšího vzdělávání, samostudia a převážně ze své pedagogické praxe. Inspektorky ČŠI před inspekční činností provedly komparaci tohoto obsáhlého dokumentu a zjistily, že je velice kvalitně zpracovaný, splňuje požadavky školského zákona a je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální. Dělí se na několik částí, jež na sebe navazují a vzájemně se doplňují. Nadstandardně učitelky podrobně rozpracovávají osnovy jednotlivých ročníků, ve kterých se výuka podle tohoto dokumentu postupně realizuje (v letošním školním roce je to první a sedmý ročník). V souladu se školským zákonem jsou vypracovány též ŠVP pro přípravný stupeň ZŠS a školní družinu. Případné aktuální změny či inovace budou vedeny formou doplňků. ŠVP ZŠS zohledňuje zdravotní stav žáků i podmínky školy. Je zaměřen na všestranný rozvoj každého žáka, respektuje jeho jedinečnou osobnost s rozdílnou úrovní znalostí, schopností a dovedností. Za výchozí je považována komplexní speciálně pedagogická diagnostika každého žáka. V učebním plánu pro výuku žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami byly disponibilní hodiny využity na posílení předmětů tělesná výchova a logopedická péče, u žáků se středně těžkým mentálním postižením byly rozděleny do předmětů logopedická péče, pracovní výchova, tělesná výchova a informatika.

System **řízení školy** je plně funkční, jeho úroveň odpovídá velikosti a typu školy. Z organizačního řádu vyplývá, že užší vedení školy tvoří ředitelka a její dvě zástupkyně, jedna pro ZŠP a druhá pro ZŠS. Členy širšího vedení jsou ještě vedoucí odloučených pracovišť a hospodárka školy. Rozdělení kompetencí a odpovědnosti v řízení kvality pedagogického procesu je jednoznačně stanoveno. Organizační struktura podporuje aktuální potřeby a strategické záměry školy. Ředitelka školy vykonává funkci devatenáct let, splňuje všechny předpoklady pro její výkon, navíc z vlastního zájmu absolvovala na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy vysokoškolský kurz školského managementu. Řádně a s vysokým osobním nasazením plní právní povinnosti vyplývající z vykonávané funkce. Zajišťuje, že povinná dokumentace je vedena v souladu se školským zákonem a velmi kvalitně. Také ostatní dokumenty týkající se řízení školy jsou velice kvalitní a pečlivě vedené. Důkladně promyšlená je organizace i řízení pedagogického procesu. Porady užšího vedení školy se konají minimálně jednou týdně (je-li potřeba, každý den), porady s dalšími vedoucími úseků jednou za 14 dní.

Zásadní dokumenty a záležitosti projednává vedení školy s pedagogy v pedagogické radě, její jednání jsou organizována pro celou školu a jsou zdokumentována. Organizační a provozní záležitosti jsou řešeny při provozních poradách. Metodické sdružení ZŠS se schází jednou měsíčně, projednává organizační záležitosti tohoto úseku, pedagogické pracovnice si vzájemně předávají poznatky ze vzdělávacích akcí, seznamují se s novými metodami a formami práce, pravidelně organizují workshopy aj. Z jednání tohoto orgánu jsou rovněž vedeny zápisy. Dlouholeté zkušenosti s řízením (ředitelky školy i její statutární zástupkyně), dobrá vzájemná spolupráce všech členek vedení školy i výsledky jejich vzdělávání jsou velmi efektivně aplikovány do konkrétních řídicích procesů školy. Cíle stanovené v koncepčních záměrech školy i v ŠVP se daří průběžně uskutečňovat. Na koncepci školy navazuje celý komplex střednědobých a krátkodobých plánů zaměřených do různých oblastí činnosti školy (plán práce školy na školní rok, plán personálního rozvoje pracovníků, plán environmentální výchovy, plán výchovného poradce, preventivní protidrogový program, plán kontrolní činnosti, plán hospitačních činností ředitelky školy, měsíční plány, tematické plány aj.). Plnění plánů ředitelka školy nebo zodpovědní pracovníci pravidelně vyhodnocují. Jejich hodnocení a vyhodnocení činností školy je rovněž uváděno ve výroční zprávě o činnosti školy za školní rok a ve zprávě z vlastního hodnocení školy. Veškeré strategické dokumenty jsou

vnitřně logicky provázané, jsou propojeny s hodnocením a kontrolami, které jsou ve škole velmi zodpovědně vykonávány. Pedagogické zkušenosti a osobnostní předpoklady členek vedení školy mají pozitivní vliv na celkové, pro žáky i pedagogy velmi příznivé klima.

Personální podmínky ZŠS z hlediska odborné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků jsou výborné, příznivý je také jejich věk (průměrný věk učitelek je 41 let a všech pedagogických pracovníků 42 let). Všechny pedagogické pracovníce již mají zkušenosti s výchovou a vzděláváním žáků se zdravotním postižením. Aktuálně si jedna kvalifikovaná vychovatelka rozšiřuje vzdělání studiem na vysoké škole. Ředitelka školy část kompetencí spojených s řízením ZŠS přenesla na svou zástupkyni. Ta vykonává tuto funkci druhým rokem na 0,5 pracovního úvazku. Ze specializovaných činností zastává ředitelka školy funkci jedné z koordinátorek ŠVP, koordinátorky ICT (pro obojí absolvovala potřebné studium). V ZŠS vykonává činnost výchovné poradkyně a metodičky prevence sociálně rizikových jevů. Pracovní doba pedagogických pracovníků i jejich odbornost jsou využívány efektivně. Pedagogický sbor na tomto úseku je stabilizovaný a je v něm zdravé klima.

Systém profesního růstu zaměstnanců školy je velmi propracovaný. Na základě analýzy potřeb školy i pedagogického sboru ředitelka školy zpracovala Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků. Ti participují na výběru vzdělávacích seminářů či zaměření studia. Získané odbornosti jsou zaznamenávány do kvalifikačních karet zaměstnanců, ty jsou součástí jejich portfolií, která jsou připravována pro budoucí kariérní systém. Tyto materiály jsou také jedním z podkladů pro pravidelná, již dlouhodobě organizovaná sebehodnocení pracovníků.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je kromě splnění kvalifikačních předpokladů zaměřeno na zvyšování jazykové gramotnosti (kurz vede učitelka školy) a informační gramotnosti (viz projekt „EU peníze školám“), na získávání nových poznatků o výuce žáků s určitými diagnózami, seznamování se s novými formami a metodami práce, na odbornosti pedagogických pracovníků, školskou legislativu, řízení školy aj. Pedagogové se vzdělávají na seminářích i formou samostudia odborné literatury. Ředitelka školy cíleně vyhledává další zdroje financování vzdělávání pedagogů. DVPP je realizováno v souladu s koncepcí školy.

Velmi rozsáhlá je **spolupráce školy s partnery**, která podporuje vzdělávací proces a výhledy školy. Velmi často se vyučující profesně setkávají s pracovníky ústavů sociální péče (někteří klienti jsou žáky školy), stacionáře, sdružení rodičů postižených dětí Orion a se zákonnými zástupci žáků. Nezbytná je vzhledem k mentálnímu postižení žáků a také vzhledem k jejich celkovému počtu spolupráce se speciálními pedagogickými centry. Ta je realizována převážně v úřední rovině, vedení školy by uvítalo spolupráci intenzivnější a pružnější. Na standardní úrovni jsou vztahy se zřizovatelem, jeho záměry jsou školou respektovány. Spolupráce se školskou radou je realizována v souladu se školským zákonem, na její jednání je zvána také ředitelka školy.

Dále škola spolupracuje se základními školami stejného zaměření v Hradci Králové a Ústí nad Orlicí, s odbornými učiteli v Žamberku, Novém Městě nad Metují a dalšími. Velice přínosná je i spolupráce se základními a mateřskými školami v Rychnově nad Kněžnou a rovněž s přáteli z Holandska.

Ve sledovaném období došlo díky velkému úsilí vedení školy, díky sponzorům, vlastnímu svépomocnému přičinění a dotačním titulům k výraznému vylepšení **materiálních podmínek**. Obě odloučená pracoviště jsou bezbariérová, přístup do poschodí je v nich zajištěn schodolezem. Zahrady jsou modernizované, osázené novými rostlinami. Opravené a nově natřené prolézačky, altán a zakoupený zahradní domek velmi vylepšují venkovní prostředí školy a pozitivně ovlivňují zájem a touhu žáků o výuku v přírodě.

Všechny třídy jsou vybaveny stavitelnými lavicemi a židlemi, jsou vymalovány veselými barvami. U většiny učeben je sociální zařízení, u některých i kuchyňka, kde si žáci zdokonalují sebeobslužné návyky. Rekonstrukce učebny ICT, nové speciální výukové programy a speciální pomůcky umožňují využívat ICT ve výuce i žákům s těžkým postižením. K lepší mobilitě a rehabilitaci žáků slouží zvedací zařízení, motomechy, rotopedy a motobedy. Rehabilitační přístroje a pomůcky jsou denně používány. Velké množství učebních pomůcek si vyrábějí učitelky samy.

Škola hospodařila v letech 2008 – 2010 jako příspěvková organizace zejména s finančními prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a s neinvestičními dotacemi na rozvojové programy z kapitoly MŠMT, dále s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele, s účelovými neinvestičními dotacemi od zřizovatele, s finančními dary a finančními prostředky vlastních fondů. Finanční prostředky na přímé výdaje na vzdělávání použila na platy a náhrady platů, zákonné odvody, ostatní osobní náklady, přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb, učebnice a učební pomůcky, programové vybavení, DVPP, osobní ochranné pracovní prostředky a na další činnosti, které přímo souvisely s rozvojem školy a kvalitou vzdělávání. V souvislosti s financováním potřeb školy se v hodnoceném období nevyskytla rizika, která by měla negativní vliv na plnění stanovených úkolů a cílů.

Školní systémy hodnocení a vnitřní kontroly jsou promyšlené, ověřené praxí a jsou funkční. Ze Zprávy z vlastního hodnocení školy za školní rok 2008/2009 je patrné, které koncepční záměry a stanovené cíle se podařilo splnit a kam dále škola směřuje. Mimo jiné evaluační nástroje byla ke zjišťování kultury školy využita dotazníková šetření zadaná rodičům, pedagogům a žákům. Výroční zprávy stejně jako evaluační zpráva mají požadovanou strukturu, uváděné údaje korespondují se skutečností a reflektují výsledky práce školy. Ředitelka školy výroční zprávy v souladu se zákonem pravidelně předkládá školské radě ke schválení a poskytuje je také zřizovateli školy. (Školská rada byla rovněž seznámena se Zprávou z vlastního hodnocení školy za školní rok 2008/2009.) Kontrolní činnost realizují jednotlivé členky vedení školy podle plánu průběžně po celý školní rok. Závěry ze zjištění se zaměstnanci projednávají. Plán hospitační činnosti ředitelky školy vychází ze situační analýzy jednotlivých úseků školy. V hospitačních záznamech jsou popsány především přednosti sledované výuky, ale i zjištěné nedostatky. Kromě hospitací jsou dlouhodobě organizovány vzájemné ukázkové hodiny pedagogů a analýzy videonahrávek z výuky. Ve škole je zaveden a udržován vnitřní kontrolní systém, který vytváří dobré podmínky pro hospodárné, efektivní a účelné nakládání s veřejnými prostředky, jeho fungování je zajištěno i při financování rozvojových programů.

Informační systémy školy (vnější i vnitřní) jsou rovněž funkční a zajišťují včasný přenos potřebných informací. Žákům je kromě speciálně pedagogické péče poskytována pravidelná logopedická a rehabilitační péče. Klinické logopedky docházejí do školy jednou za 14 dnů, průběžně je tato péče zajišťována také pedagogickými pracovníci školy. V budově ZŠS v ulici Českých bratří se nachází stále pracoviště rehabilitační pracovnice, která po domluvě s rodiči a učitelkami s jednotlivými žáky rehabilituje. Všem žákům je poskytována arteterapie, dramoterapie, muzikoterapie a canisterapie.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání a školské služby ve shodě s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení. Uvedená data odpovídají skutečnosti.

Ředitelka školy prokazatelně informuje veřejnost o vzdělávací nabídce školy, při přijímání k základnímu vzdělávání dodržuje zákonem dané povinnosti a žáky eviduje ve školní matrice. Škola přijímá výhradně žáky se SVP, na základě doporučení školského poradenského zařízení, popř. odborného zařízení, realizuje opatření podle jejich individuálních potřeb. Všem žákům poskytuje cílenou a intenzivní péči.

Kromě dobíhajících vzdělávacích programů je od letošního školního roku výuka vedena podle Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální „Společně to dokážeme“. Tento dokument je zpracován velmi kvalitně a je plně v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Prostorové a materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů. Každoročně se zlepšují především vlastním přičiněním všech pracovníků školy, ze sponzorských darů, z dotací a grantů. Všechny třídy jsou odpovídajícím způsobem vybaveny nábytkem i kompenzačními, rehabilitačními a názornými pomůckami, které jsou v průběhu výchovně vzdělávacího procesu účelně využívány. Obsah vzdělávání se zaměřuje na praktické využití získaných znalostí a dovedností a upevňování klíčových kompetencí žáků. K cílenému rozvoji osobností žáků jsou promyšleně využívány různé metody i vhodné vzdělávací strategie.

Pozitivním systémem hodnocení, vytvářením prostředí důvěry bez nadměrného tlaku na výkon, beze strachu a nejistoty vytvářejí pedagogické pracovnice u žáků kladný postoj ke vzdělávání a vzájemné komunikaci. Žáci jsou vedeni k vnímání individuálních odlišností a přijímání těchto jevů. Každodenní pochvala i sebemenšího pokroku navozuje u nich pocit štěstí a spokojenosti.

Školní prostředí je zásluhou pedagogických pracovníků pro žáky bezpečné. Velkým kladem je profesionální, lidský a velmi citlivý přístup všech dospělých a jejich nadstandardní zájem o osud a budoucnost každého jednotlivce.

Škola zajišťuje obnovu a rozvoj materiálně technických podmínek pro realizaci ŠVP v souladu se školským zákonem a priority určuje dle svých rozpočtových možností. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu používá efektivně, hospodárně a v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Personální podmínky jsou v ZŠS velice dobré, pozitivními faktory jsou odborná kvalifikovanost pedagogických pracovníků, jejich pedagogické zkušenosti i věk.

Propracované systémy řízení školy, podpory profesního růstu zaměstnanců a zapojení školy do projektové činnosti jsou na vynikající úrovni, ČŠI je hodnotí jako příklad dobré praxe.

Ředitelka školy stále rozvíjí spolupráci s partnery školy, což je velmi přínosné pro zkvalitňování pedagogického procesu i podmínek školy.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do čtrnácti dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu ČŠI Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu deseti let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 12. dubna 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Svatava Fejglová, školní inspektorka	Fejglová, v. r.
Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka	Bělková, v. r.
Mgr. Marie Hypšová, školní inspektorka	Hypšová, v. r.
Bc. Dana Luňáková, kontrolní pracovnice	Luňáková, v. r.
PaedDr. Olga Talášková, přizvaná osoba	Talášková, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 13. dubna 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Fuksová, ředitelka školy	Fuksová, v. r.
------------------------------------	----------------

Připomínky ředitelky školy

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.